

SAIRAALASANASTOA ENGLANNIKSI

Koonnut Eeva-Riitta Ylinen

Henkilökuntaa

Henkilökunta	staff
Päivystysvuoro	on-call
Työvuoro	shift
Vapaavuoro	off-duty
Amanuessi	house officer (brit)
	Intern (am)
Anestesia lääkäri	anaesthetist
Apteekkari, kemisti	chemist
Apteekki	chemist's (shop), pharmacy
Apulaislääkäri	senior house officer (brit)
	junior hospital medical officer (M.O) (brit)
	Resident (1st year)
Apulaisosastonhoitaja	ward sister (brit)
	Assistant head nurse (am)
	Junior sister nurse (brit)
	Junior Charge nurse (brit)
Apulaisyli lääkäri	senior registrar (brit)
Apuneuvoteknikko	prosthetic technician
Diakoni	deacon
Ensiapuryhmä	emergency team
Erikoislääkäri	senior hospital medical officer (S.M.O) (brit)
	attending physician (am)
Fysioterapeutti	Physiotherapist
Hammashoitaja	dental assistant
Hammashuoltaja	dental hygienist
Hammasteknikko	dental technician
Jalkojenhoitaja	chiropodist
Johtava ylihoitaja	director of nursing services (brit)
	director of nursing (am)
	matron/senior nursing officer (brit)
Johtava ylilääkäri	executive medical director, consultant (brit)
	chief of staff (am)
	medical director (am)
Kehitysvammaisten hoitaja	nurse for mentally handicapped
Kehitysvammaisten ohjaaja	supervisor for mentally handicapped
Kirurgi	surgeon
Kodinhoitaja	homemaker
Kotisairaanhoidaja	district nurse
Kuntohoitaja	rehabilitation assistant
Kätilö	midwife
Laitoshuoltaja	ward domestic
Lastenhoitaja	children's nurse
Lääketieteen kandidaatti	medical graduate (brit ja am)
Lääketieteen opiskelija	medical student (brit ja am)
Lääketyöntekijä	pharmacy assistant
Mielenterveyshoitaja	psychiatric nurse

Optikko	optician
Osastonhoitaja	departmental sister(brit) head nurse(am) charge nurse(brit) sister nurse(brit) sister/head nurse, nurse manager(am)
Osastonlääkäri	registrar(brit) resident(am)
Osastonsihtööri	ward clerk
Perushoitaja	EN enrolled nurse(brit) practical nurse licensed vocational nurse(LVN) (am) Practical nurse, enrolled nurse
Päivähoitaja	day care nurse
Röntgenhoitaja	radiological technician (am) Radiographer (brit)
Sairaala-apulainen	nursing auxiliary (brit) nursing aid (am) ward domestic(brit) cleaner(am)
Sairaanhoitaja	nurse
/erik.sairaanhoitaja	staff nurse RGN/SRN(state registered nurse) qualification(brit) RN registered nurse (am)
erikoissairaanhoitaja	specialised nursing courses (brit ja am)
Sairaanhoidon opiskelija	student nurse(brit ja am.)
Sairaankuljettaja	EMT,EMT-P, emergency medical technician paramedic
Sosiaalikasvattaja	child and youth welfare worker Social pedagogue
Sosiaaliohjaaja	social welfare supervisor
Toimintaterapeutti	occupational therapist
Terveydenhoitaja	public health nurse Health visitor
Vastaanottoavustaja	medical receptionist and ward assistant
Välinehuoltaja	supply technician, instrument technician
Yleislääkäri	GP, General Practitioner
Ylihoitaja	nursing director(am) senior nurse(brit) assistant matron(brit) senior nursing officer(brit) assistant director of nursing(am)
Ylilääkäri	consultant(brit ja am)

Sairaalan eri osastoja

Ensiapu	Accident & Emergency, A&E (engl.) Emergency Room, ER (amer.)
Fysioterapia	physiotherapy
Gynekologian...	gynaecological...
Heräämö	recovery room
Ihotautien...	dermatological...
Kirurginen...	surgical...
Korva-nenä, kurkku...	E:N:T
Kotisairaanhoido	community nursing
Laitos	institution
Lasten...	paediatric...
Leikkaussali	operation theatre
Luu...	orthopaedic...
Osasto	ward
Palovammaosasto	burns ward
Poliklinikat	out-patients...
Psykiatrian...	psychiatric...
Pääsisäänkäynti	main entrance
Sisätautien...	medical...
Sukupuolitautilien...	venereal diseases VD...
Sädehoito	radiotherapy
Röntgen	x-ray
Tarttuvien tautien...	infectious diseases...
Teho-osasto	intensive care unit intensive therapy unit
Toimintaterapia	occupational therapy
Valvonta	A&E Ward (engl.)
Vanhusten...	geriatric...
Viranomainen	authority
Äitiys..	maternity...

Hoitotieteen sanastoa

Adaptaatio	adaptation
Ahdistuneisuus	anxiety
Aikuinen	grown up
Alaikäinen	underage
Alue, piiri, ala	domain
Arvio	assessment
Arvo	value
Arvostus	appreciation
Asenne	attitude
Asettaa, määrätä	constitute
Asiakas	client
Asiallinen	adequate
Asian ajaminen	advocacy
Aste	degree
Asukas	resident
Edistää	promote
Edistynyt	advanced
Ehkäistä	prevent
Ennakoida, aavistaa	anticipate
Haaste	challenge
Harkita	consider
Henkilökohtaiset tavoitteni	My personal goals
Hoito, huolenpito, hoiva	caring
Hoitoon sitoutuminen	compliance
Hoitotyön luokitus	care scale
Hoitotyön standardit	standards of care
Hoitotyön suunnitelma	care plan
Hoitotyön tavoitteiden asettaminen	set the objectives for the nursing programme
Huomio	attention
Ikääntyminen	aging
Ilmeinen	apparent
Itsehoitovalmius	self-care agency
Jatkumo	continuum
Jatkuva	continuous
Johtopäätös	conclusion
Kaikenkattava	all-encompassing
Kartoittaminen	charting
Kattava	comprehensive
Kehitys	development
Keskittyä	concentrate
Kiistelevä keskustelu	debate
Kirjoittaja, tekijä	author
Kiintymys	attachment
Kohdata, haastaa	confront
Koostua jostakin	compose of
Koota, vetää yhteen	conclude
Kulttuuri, viljely	culture
Kunto, tila	condition
Kuvailu	description
Kyky	ability
Kyselykaavake	questionnaire

Kyvyttömyys	disability
Käsite	concept
Käsitteellinen	conceptual
Käsitteenmuodostus	conceptualisation
Kätevä, sopiva	convenient
Käytettävissä oleva	available
Käyttäytyminen	behaviour
Laadunvarmistus	quality of care
Laatu	quality
Laitostuminen	institutionalisation
Lastentautien hoito	Paediatric nursing
Leikkaus- ja anestesiloginen hoito	operating room and anaesthesiological nursing
Lievittää	alleviate
Lievittää, helpottaa	comfort
Luokka	category
Luokitella	categorize
Luonnehtia	characterize
Lähestymistapa	approach
Moniselitteinen	ambiguity
Mukauttaa, sovittaa	accommodate
Muuttaa	alter
Myötäeläminen, myötätunto	compassion
Määritelmä	definition
Neuvoa, ohjata	counsel
Neuvonantaja	councillor
Näyttää joltain	appear
Nykyinen, ajankohtainen	contemporary
Ohjata, määrätä	direct
Olettaa	assume
Oletus	assumption
Olla kiinnostunut	concern with
Olosuhteet	circumstances
Ominaisuus	characteristic
Osallistua, antaa panos	contribute
Parannus	improvement
Peittää, kätkeä	conceal
Periaatteet	principles
Kokonaishoidon periaate	the principle of holistic care
Yksilöllisyyden periaate	the principle of individuality
Jatkuvuuden periaate	the principle of continuity of care
Omatoimisuuden periaate	the principle of active participation
Perusta	basis
Psykiatrinen hoito	psychiatric nursing
Pätevä	competent
Päätös	decision
Rajoittaa, ympäröidä	circumscribe
Rajoittaa	constrain
Rakennelma	construct
Rakentaminen	construction
Sekaanntus	confusion
Selventää, selkiyttää	clarify
Selviytymiskäyttäytyminen	coping
Selviytyä	cope

Seuraus	consequence
Sisätautien ja kirurginen hoito	medical and surgical nursing
Sitoutua	adhere
Sitoutuminen	bonding
Sitoutuminen	commitment
Sivumerkitys	connotation
Sopeutuminen	adjustment
Sopimus	contract
Sopusoinnussa	in accordance
Sovellettavissa oleva	applicable
Sovellutus, käyttö	application
Sovinnaisuus, peinteisyys	convention
Suhde, yhteys	association
Syy-seuraus	cause-effect
Syy-yhteyden omaava	causal
Tarkkaavainen	attentive
Tavoite, päämäärä	goal/objective/target, aim
Terveystietoinen	health conscious
Teoriaan perustuvan johtopäätöksen teko	deduction
Tieteenala	discipline
Tieteenalakohtainen	disciplinary
Tietoinen	conscious
Tilanteeseen liittyvä	contextual
Todiste, näyttö	evidence
Tutkimus(tiet)	survey
Täydellinen, kattava	complete
Vaatia, väittää	claim
Vaihtoehto	alternative
Vaiva	discomfort
Vakaumus, vakuuttuneisuus	conviction
Varmistaa	ensure
Verrata	compare
Vähentää	reduce
Välttää	avoid
Yhdenmukainen, vastaava	consistent
Yhdenmukaisuus	congruity
Yhdistää	connect
Yhtenäinen, aukoton	coherent
Yhteistyö	collaboration
Yhteys(asia, tilanne-)	context
Yhtäpitävä	congruent
Yksimielisyys	agreement
Yksilövastuinen hoitaja	primary nurse
Yksilövastuinen hoitotyö	primary nursing
Yleinen, yhteinen	common
Ympäristö	environment

Osaston paikkoja, tavaroita ja käsitteitä

Ateriapalvelu	meals-on wheels service
Esite	booklet
Erillinen	separate
Henkilökunnan keskus	staff base
Hoitajien kanslia	nurses' office
Huuhteluhuone	sluice
Käytävä	corridor
Liinavaatevarasto	linen room
Likainen huuhteluhuone	dirty utility room
Puhtaanapito	sanitation
Päiväsali	day room
Pääaula	main lobby
Sairaalaan tulo/ottaminen	admission
Toimenpidehuone	treatment room
Välinevarasto	equipment store

Potilaan ja potilashuoneen tavaroita ja esineitä

Aamutakki	dressing gown
Allas	basin
Alusastia	bedpan
Arvoesineet	valuables
Astia, malja	bowl
Huopa, peitto	blanket
Kaappi	cupboard
Kainalosauva	crunch
Kuulolaite	hearing aid
Kuumemittari	thermometer
Kylpyhuone	bathroom
Kävelykeppi	walking stick
Lakana	sheet
Likapyykkipussi	linen skip
Paarit	stretcher (engl./amer.) Cot (amer.)
Partakone	shaver
Patja	mattress
Pesuallas	sink
Piilolasit	contact lenses
Poikkilakana	draw-sheet
Potilashuone	patient room
Pyörätuoli	wheelchair
Pyyhe	towel
Pyykki	laundry
Päiväpeite	bedspread
Saippua	soap
Sairauskertomus	case history
Sermi	screen
Silmälasit	spectacles, glasses
Soittokello	alarm bell
Suihku	shower
Sälekaihtimet	blinds
Tahdistin	pacemaker
Tekohampaat	false teeth/dentures
Tossut	slippers
Tunnistusranneke	wrist identification
Tyyny	pillow
Varavuode	cot-bed
Vessa	toilet
Vessa	lavatory
Virtsapullo	urinal
Vuodepesu	bed-bathing

Toimenpiteisiin liittyvää sanastoa

Onko vatsanne toiminut?	Have you had your bowels opened today?
Oletteko virtasannut?	Have you urinated?
Aistit	faculties
Annos	dose
Apu, avustaminen	assistance
Arpi	scar
Atulat, pihdit	forceps
Desinfioitu	scrubbed
Elvyttää	resuscitate, CPR
(elin)luovuttaja	donor
Epäterveellinen	unhealthy
Erillään pidetty	kept apart
Esilääkitys	pre-medication
Haava	wound
Happi	oxygen
Hengitys	respiratory
Herääminen	recovery
Heti	immediately
Hiilihydraatti	carbohydrate
Hoito, toimenpide	treatment
Ihonalainen	subcutaneous
Infuusio	infusion
Infuusiolaite	intravenous giving set
Intubaatio	intubation
Kaapu	gown
Kaarimalja	kidney-basin
Kantoside	sling
Kanyyli	canula
Kertakäyttöinen	disposable
Kiinnittää huomiota	pay attention to
Kipsi	cast, plaster
Kipulääke	painkiller
Koeputki	tube
Komplikaatio	complication
Kuolio	gangrene
Laite	appliance
(lääkärin)lähete	referral
Laskimonsisäinen	intravenous
Lihakseen annettava	intra muscular
Lääkitys	medication
Mustelma, ruhje	bruise
Mutkikas	complicated
Myrkyllinen	poisonous
Nestetasapaino	fluid balance
Nenämahaletku	naso-gastric tube
Olla tarkkailtavana	be under medical supervision
Paino	weight
Peräsuiske	enema
Pituus	length
Pinsetit	tweezers

Pitkävaikutteinen	long acting
Puhtaus	cleanliness
Pumpulituppo	swab
Pätevyys, soveltuvuus	qualification
Raportti	report
Ravinnotta	no nourishment
Ravitsemus	nutrition
Resepti	prescription
kirjoittaa resepti	prescribe
Riittävä	sufficient
Ristikoe	cross-match blood
Ruisku	syringe
Sairaalainfektio	cross-infection
Sairausvakuutus	health insurance
Side	bandage
Sideharso	gauze
Siisteys	tidiness
Sivuvaikutus	side-effect
Sopiva	suitable
Sosialiturva	social security
Staasi	cuff
Suostumus	consent
Suostumuskaavake	consent form
Säännöllinen	regular
Tarkkailu	observation
Tarralappu	label
Tekohengitys	artificial respiration
Tikki	stitch
Todennäköinen	likely
Todiste	evidence
Toipuminen	recovery
Toimenpide	procedure
Turva	security
Tutkimustulos	finding
Tutkimus	investigation
Tyhjiö	vacuum
Tynkä	stump
Uloste näyte	stools sample
Valikoima	variety
Valtimonsisäinen	intra-arterial
Valvonta	supervision
Vamma	injury, handicap
Varattua aika	appointment
Vastuullinen	responsible
Vaurio	damage
Verensiirto	blood transfusion
Verikoe	blood sample
Virallinen	official
Vuoto	bleeding
Välttämätön	essential
Yksityiskohta	detail

Verbejä

Ammottaa	gape
Annostella	dose
Antaa, tarjota	provide
Arvioida	assess
Ehdottaa	suggest
Hyytyä	clot
Järjestää	arrange
Kantaa	carry
Kouristaa	convulse
Korvata	make up for
Kuljettaa, laittaa	pass
Imeä	suck
Intuboida	intubate
Laihtua	lose weight
Laukaista	trigger
Lihoa	gain weight
Liata, tahrata	soil
Lähettää	refer
Lävistää	pierce
Odottaa	expect
Oksentaa	vomit
Ommella	suture
Onnistua	manage
Osoittaa, näyttää	demonstrate
Paikallistaa	be spotted
Parantua	improve
Poistaa	remove
Puuduttaa	numb
Pyytää	request
Pyörtyä	faint
Riidellä	quarrel
Saada takaisin	recover
Sekoilla	mess with
Selvitä	cope with
Siirtää	transplant
Sinetöidä	seal
Sisältää	include
Sovittaa yhteen	match
Suojata	protect
Suorittaa	perform
Tapahtua	take place
Tilata	order
Tuoda	bring
Täyttää kaavake	fill in
Tutkia	examine
Valittaa	complain
Valmistaa	prepare
Viedä	carry
Väärinkäyttää, hyväksikäyttää	abuse

Potilaan oireet / olotila

Aliravitsemus	malnutrition
Aliravittu	malnourished
Arka, hellä, kipeä	tender
Avanne, fisteli	fistula
Eläkkeellä oleva	retired
Ennuste	prognosis
Halvaantunut	paralysed
Halvaus	stroke
Helpottunut, huojentunut	relieved
Hengenhahdistus	dyspnoea
Hermostunut	nervous
Hikinen	perspiring
Houraileva, sekava	delirious
Huimaus	dizziness
Huolestunut, hätääntynyt	distressed
Huonovointinen	unwell
Hyökkäävä	aggressive
Hämmäntävä	confusing
Ihottuma	eczema
Ilmavaivat	wind pains
Itkuherkkä	tearful
Itkeskelevä	weepy
Kalpea	pale
Kivuntunnoton	analgesic
Kohtaus	fit
Kuiva	dehydrated
Kuihtunut, riutunut	drawn
Kuolemansairas	terminally ill
Kutina, kutista	itch
Kuumeinen	feverish
Kylmettyminen	hypothermia
Leikkaus	operation, surgery
Levoton, häiriintynyt	disturbed
Levoton, hermostunut	fidgety
Luottamuksellinen	confidential
Masentunut	depressed
Muistinmenetys	amnesia
Munuaissiirännäinen	kidney transplant
Nihkeä	clammy
Nälkiintynyt	starved
Oire	symptom
Oikukas, pahantuulinen	moody
Pahanlaatuinen	malignant
Pehmustettu	padded
Pelokas, levoton	apprehensive
Pidätyskyvyttömyys	incontinence
Poissa tolaltaan	upset
Punoittava	flushed
Rappeuttava	degenerative
Rauhallinen	calm
Rehellinen	honest

Rentoutunut, huojentunut	relaxed
Riutunut	peaky
Sekava, hämmentynyt	confused
Shokissa oleva	shocked
Syanoottinen	cyanosed
Syrjään vetäytyvä	withdrawn
Tajuton	unconscious
Terveys	health
Toimintakyky	facility
Tulehtunut	inflamatted
Turvonnut	swollen
Tuskainen	agonised, anxious
Tyyni, rauhallinen	calm
Ummetus	constipation
Unelias	drowsy
Uupunut	exhausted
Valmisteltu	prepared
Valpas, reagoiva	alert
Vapaaehtoinen	volunteer
Voimaton	frail
Vuoto	spillage
Väsynyt	tired
Yksinäisyys	solitude
Ympärileikattu	circumcised
Ärsyttävä	irritating

Sairauksia

Aivohalvaus	cerebral palsy
Aivotärähdys	concussion
Infektiosairaudet	infectious diseases
Keuhkokuume	pneumonia
Keuhkoputkentulehdus	bronchitis
Mahahaava	ulcer
Masennus	depression
Munuaistaudit	diseases of the kidney
Nivelreuma	rheumatoid arthritis
Reumasairaudet	rheumatic diseases
Ruoansulatusvaiva	indigestion
Säärihaava	varicose ulcer
Syöpä	cancer
Vatsakalvontulehdus	peritonitis

Anatomiaa

Aivolisäke	pituitary gland
Aivot	brain
Alaleuka	lower jaw
Alaraaja	lower limb
Etusormi	index finger
Haima	pancreas
Hammas	tooth
Henkitorvi	trachea, windpipe
Hiukset	hair
Huuli	lip
Ien	gum
Iho	skin
Jalka	foot
Jalkapöytä	instep
Jalkapohja	sole
Jalkaholvi	arch
Jänne	tendon
Hermo	nerve
Hikirauhanen	sweat gland
Kalvo	membrane
Kantapää	heel
Kasvot	face
Kainalokuoppa	armpit
Kaula, niska	neck
Keho, ruumis	the body
Keskisormi	middle finger
Keuhko	lung
Kieli	tongue
Kilpirauhanen	thyroid
Kitalaki	palate
Kivespussi	scrotum
Kohdunsuu	cervix
Kohtu	uterus
Korva	ear
Korvannipukka	earlobe
Kurkku, nielu	throat
Kudos	tissue
Kulmakarvat	eyebrows
Kurkunpää	larynx
Kurkku	throat
Kylkiluu	rib
Kädenselkä	back of the hand
Kämmen	palm
Käpyrauhanen	pineal gland
Käsi	hand
Käsivarsi	arm
Kynsi	nail
Kyynärpää	elbow
Kyynärvarsi	forearm
Lantio	pelvis
Lapaluu	shoulder blade
Leuka	chin

Lihäs	muscle
Lihäs-	muscular
Lima	mucus
Linssi, mykiö	lens
Lisäkilpirauhanen	parathyroid gland
Lisämunuainen	adrenal gland
Lonkka	hip
Lonkkaluu	hipbone
Luomi	mole
Luu	bone
Luuranko	the skeleton
Mahalaukku	stomach
Maksa	liver
Masu	belly
Munasarja	ovary
Munasolu	ova
Munatorvi	fallopian tube
Munuainen	kidney
Napa	navel, umbilicus
Nikama	vertebrae
Nivel	joint
Nenä	nose
Nielu, kurkku	pharynx
Nielurisat	tonsils
Nilkka	ankle
Nimetön	ring finger
Nivel	joint
Nivelside	ligament
Nivus	groin
Nyrkki	fist
Nänni	nipple
Ohimo	temple
Ohutsuoli	small intestine
Olkapää	shoulder
Olkavarsi	upper arm
Otsa	forehead
Paksusuoli	large intestine
Pallea	diaphragm, midriff
Peukalo	thumb
Pikkusormi	little finger
Perna	spleen
Peräaukko	anus
Peräsuoli	rectum
Pohje	calf
Polvi	knee
Poski	cheek
Pupilli, silmäterä	pupil
Pää	head
Päänahka	scalp
Raaja, jäsen	limb
Ranne	wrist
Rauhanen	gland
Rasva	fat

Reisi	thigh
Rinta(naisen)	breast
Rinta, rintakehä	chest
Rintalasta	breastbone
Ruokatorvi	oesophagus, gullet
Rusto	cartilage
Sappi, sappineste	bile
Sappirakko	gall bladder
Sappitiehyt	bile duct
Selkä	back
Selkäranka	spine, backbone
Sierain	nostril
Silmä	eye
Silmämuna	eyeball
Silmäluomi	eyelid
Silmäripset	eyelashes
Sisäelimet	internal organs
Solu	cell
Solisluu	collarbone
Sormenpää	finger tip
Sormi	finger
Sukupuolielimet	genitals
Suoli	intestine, bowel, gut
Suolet, suolisto	intestines, bowels
Suoni	vessel
Suu	mouth
Sääri, jalka	leg
Sääri	shin
Sydän	heart
Sydänlihas	myocardial
Sylkirauhanen	salivary gland
Sylki	spit
Synnytyselimet	reproductive organs
Takamus	bottom, buttocks
Talirauhanen	sebaceous gland
Tyrä	hernia
Umpilisäke	appendix
Valtimo	artery
Varvas	toe
Varpaankynsi	toenail
Vartalo	trunk
Vatsa	abdomen
Vatsa, masu	tummy
Veri	blood
Verisuoni	blood vessel
Virtsa	urine
Virtsaputki	urethra
Virtsarakko	bladder
Virtsatiehyt	ureter
Värikalvo	iris
Vyötärö	waist
Yläleuka	upper jaw
Yläraaja	upper limb